

e s t r a t è g i e s ²

LA SABATETA DE VIDRE

J.Ballester i X. Mínguez (ed)

J. Albanell, M. Desclot, A. Fernández, M. Landa,

P. Morote, J. Navarro, M. Rayó, M. Viana

Aquesta col·lecció Estratègies compta amb l'assessorament del Departament de Didàctica de la Llengua i la Literatura de la Universitat de València

Director de la col·lecció: Josep Ballester

Consell Assessor: Jesús Figuerola, Manuel Garcia, Pascuala Morote, Mateo del Pozo i Paulina Ribera

1a edició: desembre de 2005

© Del text, 2005

Josep Albanell, Josep Ballester, Miquel Desclot, Agustín Fernández Paz, Mariasun Landa, Xavier Mínguez, Pacuala Morote, Jesús Navarro, Miquel Rayó, Mercé Viana

© D'aquesta edició, 2005

Perifèric Edicions

C. Sèquia de Montcada, 13

46470 Catarroja (València)

Tel. 609 426 131. Fax: 961 270 038

e-mail: periferic@hotmail.com

Disseny col·lecció: Paco Giménez

Correcció lingüística: Adolf Gisbert

Maquetació: José María de Gracia Bonache

Impressió: Romanyà-Valls

ISBN: 84-933851-8-2

Dipòsit Legal: B-45828-2005

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa, de cap manera ni per cap mitjà, sense l'autorització prèvia i escrita de l'editor, tret de les citacions en revistes, diaris o llibres si se n'esmenta la procedència.

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ	11
DE LA LITERATURA INFANTIL I JUVENIL AL PLAER DE LA LECTURA: A MANERA DE PRÒLEG PROVISIONAL	
Josep Ballester, Xavier Mínguez (Universitat de València)	5
I. VIURE, EXPERIMENTAR, LLEGIR: O PER QUÈ ERA DE VIDRE	
LA SABATETA QUE VA PERDRE LA VENTAFOC	
Mariasun Landa	35
II. ESCRIURE A LIL·LIPUT	
Josep Albanell (Joles Sennell)	45
III. CAL LLEGIR POESIA?	
Miquel Descot	59
IV. LA REALITAT DE LA FANTASIA	
Mercé Viana	83
V. ACÍ, NEGRE SOBRE BLANC, REGEIXEN ALTRES LLEIS	
Agustín Fernández Paz	103
VI. DELS XOQUINS DE XAHRAZAD A LA LECTURA DE CONJURS I D'ENCANTAMENTS, PASSANT PEL CÀNON LITERARI, PER HARRY POTTER I PER LA FOSCA QUE SEMPRE ENS HA FET POR (I JA N'HI HA PROU)	
Miquel Rayó	123
VII. JULES VERNE I LA NOVEL·LA EDUCATIVA	
Jesús Navarro	
IFIC (Centre Mixt CSIC i Universitat de València)	141
VIII. LITERATURA ORAL/LITERATURA DE AUTOR.	
DOS CLÁSICOS DE LA LITERATURA INFANTIL Y JUVENIL	
Pascuala Morote Magán (Universitat de València)	159
AUTORS	185

INTRODUCCIÓ

El present llibre és fruit, en quasi la seua pràctica totalitat, de l'encontre de diferents professionals relacionats amb el món de la literatura infantil que es va dur a terme en el marc del III Congrés de Literatura Infantil i Juvenil Catalana (LIJ) celebrat a València a novembre de 2004. Durant tres dies, aquests professionals de diferents procedències van exposar la seua manera de veure aquesta particular forma de fer literatura. Hem volgut recollir ací les ponències que sis excel·lents escriptors exposaren davant l'auditori d'aquell congrés. Junt amb les seues reflexions al voltant de la lectura, la LIJ i l'ofici d'escriptor hem volgut també arrebregar tres aportacions teòriques que ens semblaren especialment adients i que comentarem més endavant.

En el primer escrit, l'autora basca Mariasun Landa ens parla de les raons íntimes que ens impulsen a llegir i de com convertir aquesta pulsó vital en una croada per captar nous lectors i lectores. Landa recupera el valor de la literatura per la seua qualitat de creadora de mons autònoms, paral·lels als quotidians. I reivindica el nostre dret a voler viure en aquests mons.

Josep Albanell, més conegut en el camp de la LIJ com a Joles Sennell, desenvolupa les raons que impulsen els escriptors i escriptores a llançar-se al conreu d'aquest gènere. A través de la seua experiència personal, tracta de desmuntar alguns dels tòpics que sobre aquests professionals s'han anat bastint al llarg dels anys. A través de la reivindicació de

l'ofici, Sennell aprofita per desvelar els fonaments de la seua literatura.

Miquel Desclot afronta la temible tasca d'haver de respondre a la pregunta "Cal llegir poesia?" i ho fa desmitificant la lectura de poesia i mirant de posar aquest gènere al seu lloc en el prestatge. Tot seguit, però, desenvolupa una atractiva i interessant teoria sobre les bases orals i musicals de l'obra poètica que la converteixen en un regal per a l'oïda.

Mercé Viana, en la seua ponència, mira de reflexionar al voltant de la literatura fantàstica com a gènere. Per una banda incideix en les arrels fantàstiques de bona part de la literatura universal, i per una altra en la falsa dicotomia entre relat realista i relat fantàstic. I ho fa amb les mires posades, no en la literatura fantàstica com a gènere infantil, sinó com un gènere connatural a l'ésser humà.

També el gallec Agustín Fernández Paz reflexiona al voltant de la tasca d'escriptor de LIJ, en aquest cas des de la seua experiència personal. Fernández Paz es considera lector, escriptor i docent i aborda les diverses problemàtiques que s'amaguen en cadascun d'aquests aspectes com a espectador, en la nostra opinió, privilegiat.

Miquel Rayó, per la seua banda, en un to encara més intimista que la resta del seus companys i companyes, escriu sobre el fet d'escriure, sobre el fet d'haver estat lector, sobre les implicacions afectives que comporta la lectura (per les relacions amb els que han estat lectors abans que nosaltres, per les relacions amb els llibres, etc.) i sobre la importància que té la LIJ com a formadora de futurs lectors.

Jesús Navarro aprofita el centenari de la mort de l'autor francès Jules Verne per tal de glossar la seua obra mirant de centrar-se en particular en les característiques educatives del seus escrits. Navarro mira de contextualitzar l'obra de Verne en una França convulsa que va rebre els seus llibres amb un gran entusiasme.

Finalment, Pascuala Morote tracta de desenvolupar la dicotomia entre la literatura de tradició oral i la literatura clàssica d'autor. Ho fa amb un enfocament molt didàctic que permet reconèixer els principis d'una metodologia per a l'aula.